

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 9Csp/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7918201344
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2019:7918201344.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Evou Vargovou v právnej veci žalobcu: F. O., K..XX.XX.XXXX, O. Č. K. I., K.Q.. V. XXX/X zast. JUDr. Michal Michalovčík, advokát, so sídlom Makovická 768/20, Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO:35792752, práv.zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava o zdržanie sa výkonu práva na zrážky zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov dlžníka č.XXXXXXXXXX zo dňa 18.1.2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným.
- II. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému plnú náhradu trov konania s tým, že o výške tejto náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa domáhal voči žalovanému uloženia povinnosti zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy, na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov dlžníka č.XXXXXXXXXX zo dňa 18.1.2012, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 18.1.2012 žalovaný poskytol žalobcovi úver. Súčasťou podpisovaných dokumentov v rámci uzatváranej zmluvy o úvere bola aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú žalobcovi k podpisu predložil žalovaný. Aj keď má Dohoda o zrážkach zo mzdy formu osobitnej listiny, zo strany žalobcu bola podpísaná ako súčasť formulárových návrhov predložených žalovaným v rámci poskytovania úveru. V súvislosti s Dohodou o zrážkach zo mzdy nebolo žalobcovi nič bližšie vysvetlené, žalobca nebol o jej dôsledkoch nijako poučený a fakticky ju nemal možnosť odmietnuť, ak chcel úver získať. Samotné vyhotovenie Dohody o zrážkach zo mzdy je typicky formulárové, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jej textu, tak po obsahovej, ako aj po formálnej stránke. Podľa žalobcu ide o dohodu neplatnú, pretože nebola individuálne dojednaná a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ďalej poukázal na to, že zmluva o úvere je spotrebiteľská zmluva, ktorá neobsahuje všetky náležitosti, úroky sú neprimerané, a preto predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný už požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonanie zrážok zo mzdy žalobcu na základe predmetnej dohody. Zamestnávateľ žalobcu je povinný na základe predloženej dohody o zrážkach zo mzdy vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu v prospech veriteľa, pričom žalobca nemá možnosť ich priamo zastaviť, ani obmedziť. Žalovanému ako veriteľovi vzniká možnosť výšku svojej pohľadávky jednostranne diktovať, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia alebo kontroly súdom.

2. Žalovaný nesúhlasil so žalobou a žiadal žalobu v plnom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú. Poukázal na to, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky. Dohoda bola uzavretá platne podľa §551 OZ. Žalovaný poprel tvrdenie žalobcu o tom, že žalobca mal byť nútený uzatvoriť Dohodu o zrážkach zo mzdy a poprel aj tvrdenie o neprijateľnom charaktere Dohody o zrážkach

zo mzdy. Ďalej poukázal na to, že uzatvoril so žalobcom ako dlžníkom Dohodu o zrážkach zo mzdy na osobitnej listine a zmluva o úvere obsahuje zákonom predpísané náležitosti.

3.Súd vykonal dokazovanie podaniami a vyjadreniami strán sporu, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

4.V konaní bolo zistené, že žalobca uzavrel so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č.XXXXXXXXXX dňa 18.1.2012, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.200,-Eur so splatnosťou úveru 36 mesiacov pri výške mesačných splátok 68,12 Eur, ročnou úrokovou sadzbou 70% a RPMN 69,55%. Tieto skutočnosti vyplývajú zo samotnej zmluvy o úvere, ako aj z podania žalobcu.

5.Z obsahu zmluvy vyplýva, že ide o formulárovú typovú spotrebiteľskú zmluvu. Súčasťou tejto zmluvy boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru.

6.Ďalej v konaní bolo zistené, že dňa 18.1.2012, teda v deň uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bola uzavretá aj dohoda o zrážkach zo mzdy na osobitnej listine, z obsahu ktorej vyplýva, že ide o formulárovú typovú dohodu, v ktorej vlastne sa vyplňovali iba údaje dlžníka - žalobcu krstné meno, priezvisko, rodné číslo, bydlisko, číslo zmluvy o úvere, ale v zmluve nie je konkrétne uvedená výška zabezpečovanej pohľadávky, iba vo všeobecnosti je uvedené, že ide o zabezpečenie pohľadávok / v množnom čísle/ a ďalej je uvedená výška mesačnej zrážky, VS ako č. zmluvy ako aj dátum uzavretia dohody a podpisy. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje také skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že dlžník bol poučený o dôsledkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy a o možnosti odmietnutia tejto dohody.

7.Zo žiadosti žalovaného zo dňa 28.2.2018 vyplýva, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu na základe predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy, pričom pohľadávku vyčíslil na sumu 3.919,58 Eur.

8.Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 9Csp/49/2018 zo dňa 18.4.2018 bolo nariadené neodkladné opatrenie na návrh žalobcu tak, že žalovaný je povinný zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov dlžníka č.XXXXXXXXXX zo dňa 18.1.2012, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.5.2018.

9.Podľa ust. §52 ods.1 Občianskeho zákonníka /ďalej len „OZ“/ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10.Podľa §52 ods.2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

11.Podľa §53 ods.1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa /ďalej len „neprijateľná podmienka“/. To neplatí, ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12.Podľa ust. §53 ods.2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

13.V odseku 4 tohto ustanovenia sú uvedené neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách len príkladmo, pričom pod písmenom a/ sa považuje za neprijateľnú podmienku aj tá, podľa ktorej má spotrebiteľ plniť a s ktorou nemal možnosť oboznámiť sa pred uzavretím zmluvy.

14.Podľa odseku 5 tohto ustanovenia neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa odseku 9 neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzavretá a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

15.Podľa §54 ods.1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vzdať vopred svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

16.Podľa ust. § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17.Podľa §551 ods.1,2 OZ uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy, zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

18.Podľa §37 ods.1 OZ právny úkon musí byť urobený určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Pre dohodu o zrážkach zo mzdy platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch §34 a nasl.

19.Vykonaným dokazovaním súd mal za preukázané, že medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom bola uzavretá zmluva o úvere. Ide o spotrebiteľskú zmluvu, preto súd posudzuje zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzavretia zmluvy. Ide o typicky formulárovú zmluvu vopred pripravenú, ktorej podmienky a obsah žalobca ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť. Osobitne bola uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy podľa § 551 OZ k úverovej zmluve, pričom táto dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá v deň uzavretia zmluvy o úvere súčasne s touto zmluvou, pričom aj táto Dohoda o zrážkach zo mzdy bola vopred vypracovaná formulárová dohoda..

20.Vzhľadom k tomu, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, žalobca ako spotrebiteľ mal byť poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal byť oboznámený aj s možnosťou jej odmietnutia. V danom prípade žalobca nebol poučený o možnosti jej odmietnutia, pretože žalobca musel podpísať všetky dokumenty predložené mu spolu so zmluvou o úvere, vrátane Dohody o zrážkach zo mzdy, ak chcel dostať úver. V danom prípade samotná dohoda neobsahuje skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že žalobca bol poučený o možnosti odmietnutia uzavretia takejto dohody a o následkoch jej uzavretia. Vychádzajúc z týchto skutočností, hoci dohoda o zrážkach zo mzdy sa nachádza na osobitnom dokumente, podľa názoru súdu treba ju považovať za súčasť samotnej úverovej zmluvy.

21.Pri skúmaní dohody o zrážkach zo mzdy nejde o abstraktnú kontrolu v spotrebiteľských veciach v zmysle ust. §302 CSP, ale súd posudzuje platnosť dvojstranného právneho úkonu. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ so svojim dlžníkom. Ako taká je samostatnou dohodou uzatvorenou podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, a preto sa na ňu vzťahujú okrem špeciálnych ustanovení §551 OZ aj všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch §34 a nasl. OZ.

22.Dohoda o zrážkach zo mzdy musí byť uzatvorená určitým a zrozumiteľným spôsobom, čo znamená, že musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom tohto inštitútu. Ak teda nie je určito a zrozumiteľne v dohode o zrážkach zo mzdy vyčíslená pohľadávka, ktorá sa má zabezpečiť, môže vzniknúť situácia, že veriteľ si bez akýchkoľvek možností dlžníka na obranu uplatní pohľadávku vo výške, na ktorú by nemal pri náležitej súdnej kontrole nárok v plnom rozsahu.

23.V spotrebiteľských právnych vzťahoch nebolo v čase uzatvárania zmluvy vylúčené, aby si veriteľ zabezpečil svoju pohľadávku dohodou o zrážkach zo mzdy. Tieto právne vzťahy sú charakteristické tým, že dodávateľ je vo výhodnejšom postavení, lebo má nesporne odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, preto je dôvodné od dodávateľa očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľovi bude vystupovať poctivo. V prípade, že zabezpečená pohľadávka v dohode o zrážkach zo mzdy nie je presne a úplne konkretizovaná, bez konkrétneho vyčíslenia tejto zabezpečenej pohľadávky, sa potom od spotrebiteľa de facto vyžaduje uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzatvorením dohody preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve a zároveň plnením, s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzatvorením zmluvy, čo OZ v §53 ods.4 písm. a/ považuje za neprijateľné podmienky v spotrebiteľských právnych vzťahoch.

24. V danom prípade dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala konkrétnu výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, a tak vznikla aj hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán, keďže veriteľovi takáto dohoda umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku spotrebiteľa.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že dohodu o zrážkach zo mzdy uzavretú spolu so zmluvou o úvere nemožno považovať za individuálne dojednanú, preto je neplatná v súlade s ust. 53 OZ a takisto je neplatná pre neurčitosť v zmysle ust. §37 ods.1 OZ.

26. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu súd žalobu žalobcu považoval za dôvodnú, preto žalobe vyhovel, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku, teda uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, keďže táto dohoda je neplatná.

27. Žalobca má naliehavý právny záujem na takejto žalobe vzhľadom k tomu, že v danom prípade ide o tzv. mimosúdne zrážky, teda zrážky bez rozhodnutia súdu a žalobca nemá istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jeho zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky. Naliehavý právny záujem vyplýva aj z ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z.

28. Podľa ust. §255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa ust. §262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Podľa ust. §262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Súd priznal plnú náhradu trov konania žalobcovi, lebo v konaní mal úspech. Po právoplatnosti tohto rozsudku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trebišov v 3 exemplároch /§362 ods. 1 CSP/.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) v zmysle ust. § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť, podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /365 ods. 3 CSP/.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /364 CSP/